

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

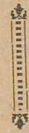
REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

să fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I*: Ileana Gh. Tzecu cu Pascu Ioniță. — *Secțiunea I*: Gheorghe Tudose și alții cu Iordache G. Dunățanu. *Curtea de apel din Galați, secțiunea I*: Rudolf Waldman cu M. Goldman.

Judecătoria ocolului Zăreni-Vâlcea: Dumitru Vlăduț și Ion Ilie Tărășincă inculpați.

JURISPRUDENȚA STRAINA. — *Curtea de apel din Lyon*, — Observațiune de S. R.

Curtea de casație din Florența. — Observațiune de S. R.

Părerii și discuțiuni de d-l E. Siefert.

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 10 Februarie 1914

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ileana Gh. Tzecu cu Pascu Ioniță

AUTENTIFICAREA ACTELOR. — FUNCȚIONAR ÎNSĂRCINAT CU AUTENTIFICAREA. — ROLUL SĂU. — ACTE CONTRARII LEGILOR. — REFUZUL AUTENTIFICĂRII. — ART. 966 C. CIV.

AUTENTIFICAREA ACTELOR. — VÂNZARE. — PĂMÂNT DAT DUPĂ LEGEA DE ÎMPROPRIETĂRIRE — CUMPĂRĂTOR FĂRĂ CAPACITATE. — REFUZUL AUTENTIFICĂRII. — ART. 7 L. RURALĂ DELA 1879.

1° Funcționarul însărcinat de legiuitor cu autentificarea actelor fiind un judecător care are misiunea și datoria de a respecta și aplica legile, este evident că rolul său nu poate fi mărginit la acela de simplu biurou de înregistrare, care n'ar avea altceva de făcut decât să ia act

de declarațiunile părților, să constate conștiința lor, după care să autentifice actele.

Astfel fiind, el este în drept să refuze autentificarea actelor prin care s'ar înfrânge învederat legile generale relative la materia care face obiectul contractului, mai cu seamă când dispoziția de lege înfrântă este de ordine publică.

2° Simpla ocupațiune de muncitor manual de pământ fără condiția de locuitor la sat, nefiind suficientă pentru întregirea capacității de a dobândi pământ din acela dat în virtutea legilor de împrumut, cu drept cuvânt magistratul chemat să autentifice un act de vânzare a refuzat această cerere, când din certificatul ce i s'a prezentat a putut constata că cumpărătorul nu este locuitor sătean.

No. 85. — Respins recursul făcut de Ileana Gh. Tzecu, și Gh. Tzecu, soț, contra sentinței No. 74 din 1913, a tribunalului R. Sărat, în proces cu Petcu Ioniță.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier B. Bossy.

S'au ascultat: d-l avocat C. C. Brăescu, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l procuror-general Sc. Popescu, în concluzii puse pentru respingere.

Curtea, deliberând,

Asupra ambelor motive de casare:

I. «In prim loc, d-l magistrat-stagiari, și tribunalul ca instanță de apel nu aveau dreptul să îmi respingă au-

tificarea actului de vânzare depus cu petiția înregistrată la No. 7662 din 1912; singura d-lor cădere fiind de a constata identitatea părților și a lua consimțământul lor, fără a prejudeca chestiunea de fond, dacă una din părți era capabilă de a cumpăra pământ rural, chestiune care urma să fie tranșată numai de instanța de fond, sezisată cu o cerere de anularea actului de vânzare.

II. «Exces de putere, în al doilea loc, fiind respingerea autentificării actului de vânzare mai sus arătat s'a făcut pe singurul motiv că cumpărătorul, deși muncitor manual de pământ și ocupându-se exclusiv cu munca câmpului, e domiciliat însă în orașul R.-Sărat».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că magistratul-stagiar al tribunalului R.-Sărat, a refuzat să autentifice actul prin care recurenta vindea intimatului un pământ dobândit de autorul vânzătoarei în virtutea legii de împrumutare din 1879, pe motiv că cumpărătorul nu este sătean, ci orășan, domiciliat în orașul R.-Sărat, și deci, față cu cele prescrise de art. 7 din legea rurală dela 1864, și art. 1 din legea interpretativă dela 1879, nu poate să dobândească pământ rural; că, vânzătoarea făcând apel la completul tribunalului în contra procesului-verbal prin care magistratul-stagiar refuzase autentificarea, tribunalul, prin sentința adusă în recurs, adoptând în totul motivele de fapt și de drept din acel proces-verbal, l-a confirmat;

Considerând că funcționarul însărcinat de legiuitor cu autentificarea actelor fiind un judecător, care are și misiunea și datoria d'a respecta și aplica legile, este evident că rolul său nu poate fi mărginit la acela de simplu biurou de înregistrare, care n'ar avea altceva de făcut decât să ia act de declarațiile părților, să constate consimțământul lor, după care să autentifice actele; că, din contra, judecătorul, care n'ar refuza autentificarea actelor prin care s'ar înfrânge învederat legile generale relative la materia care face obiectul contractului, mai cu seamă când dispozițiunea de lege înfrântă este de ordine publică, ar abdică dela principala sa misiune, și ar uita cu desăvârșire îndatoririle sale d'a respecta și aplica legile;

Că, de altă parte, art. 966 din codul civil, declarând fără efect convențiunile oprite de legi și cele contrarii bunelor moravuri și ordinii publice, autentificarea unor asemenea convențiuni departe d'a le consfinți, ar avea dezastrosul efect, prin anularea lor, de a sdruncina încrederea publicului în eficacitatea autentificării actelor ce face, ceea ce ar aduce nesi-

uranță în transacțiuni de natură a ține în loc dezvoltarea economică a țării;

Considerând că, în speță, se cerea autentificarea unui act de vânzare-cumpărare a unui pământ clăcășesc a cărui înstreinare, — într'un interes de ordine publică, — nu a fost permisă prin art. 7 din legea rurală dela 1879, decât sub întreita condițiune ca cumpărătorul să fie comuna sau un locuitor sătean care se ocupă cu cultura pământului și n'ar posedă, în momentul cumpărării, mai mult de 11 pogoane pământ; că, simpla ocupațiune de muncitor manual de pământ, fără aceia de locuitor la sat, nu este suficientă pentru întregirea capacității de a dobândi pământ din acela dat în virtutea legilor de împrumutare, de oarece pe lângă că cuvântul «sătean», este prevăzut în textul art. 7 din legea interpretativă dela 1879, dar aceasta mai rezultă și din intențiunea legiuitorului dela 1864;

Că, în adevăr, în ce privește pe foștii clăcași, ei locuiau la sate, pe moșiile pe care clăcuise, iar în ce privește împrumutarea în surăteilor prevăzută de art. 6 al legii rurale din 1864, — din care categorie de împrumutare face parte pământul în chestiune, — legiuitorul a urmărit pe lângă împrumutare și crearea de sate noi pe moșiile Statului, acordând în surăteilor dreptul d'a fi împrumutați numai sub condițiunea d'a se strămută și stabili la pământurile cu care erau împrumutați;

Considerând că, în speță, întrucât din simpla citire a certificatului No. 1968 din 1913, liberat de poliția orașului R.-Sărat, prezentat de părți, pe lângă cererea de autentificare, rezultă că cumpărătorul Petcu Ioniță, domiciliază în orașul R.-Sărat, cu drept cavânt magistratul chemat să autentifice actul de vânzare, a respins această cerere, pentru motivul că cumpărătorul nu este locuitor sătean;

Că, prin urmare, ambele motive de casare nefiind fondate, recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

Audiența dela 13 Noembrie 1913

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

Gheorghe Tudose și alții cu Iordache G. Dunățanu

TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE. — LIPSA SAU INSUFICIENȚA TIMBRULUI
FIX. — AMENDĂ. — ANULARE DE COLI TIMBRATE ÎN INSTANȚĂ. —
ART. 52 LEGEA TIMBRULUI,

Legea timbrului nefăcând prin art. 52 nici o

deosebire între lipsa sau insuficiența timbrului fix și lipsa sau insuficiența taxelor speciale, în ce privește opozițiunile, apelurile, recursurile și cererile de revizuire, timbrarea actului și plata amendei se poate face prin anularea de coli timbrate de instanța de judecată la prima zi de înfățișare.

No. 661. -- Casată, după recursul făcut de Gheorghe Tudose, tutore, Gheorghe Gr. Dănuțanu și Iorgu Gherman, tutore, sentința No. 168 din 1912, a tribunalului Iași, secția III, în proces cu Iordache Th. Dănuțanu și Costache Th. Dănuțanu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier B. Bossy.

S'au ascultat: d-l avocat P. Sadoveanu, din partea recurenților, în desvoltarea motivului de casare; d-l avocat Poni, pentru intimați, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 52 și 53 din legea timbrului, întrucât s'a repins apelul nostru, anulându-se, deși, după însăși constatările tribunalului, noi ne-am oferit a plăti taxa și amenda prevăzută de lege».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul Iași, secțiunea II, a anulat ca netimbrat apelul făcut de recurenți contra cărții de judecată No. 221 din 1911, a ocolului rural Șipote, întrucât acțiunea introdusă la prima instanță fiind pentru revendicarea unui teren în suprafață de peste zece hectare, ea eră de rezortul tribunalului în prima instanță și deci apelul trebuia făcut pe timbru de 20 lei, plus taxa specială de 100 lei, conform art. 24 al. a, legea timbrului, iar nu pe zece lei și fără taxa specială, cum din eroare a fost primit;

Considerând că, din procesul-verbal al hotărârei, se constată că recurenții au oferit în instanță a plăti amenda prevăzută de lege și a completa timbrul, iar tribunalul, printr'un considerent, refuză a lua act de o asemenea ofertă, motivând că, față de dispozițiunile art. 53 al. 4 legea timbrului, nu poate anulă coli timbrate decât numai pentru acoperirea sau completarea taxelor speciale, iar nu și în ce privește timbrul fix care în speță este de asemenea insuficient;

Considerând că, deși prin ultimele două aliniate art. 53, pe care s'a întemeiat tribunalul, se interzice autorităților administrative și judecătorești sub sanc-

țiunea pedepselor prevăzute de art. 84 anularea de coli timbrate, în afară de cazurile prevăzute de art. 22 paragraful 1 și 17; 23 paragraful 1; 24 paragraful 2, 4 și 5, și 25 paragraful 1; în care este vorba numai de taxe speciale iar nu și de timbrul fix, astfel că soluțiunea tribunalului, mărginită numai la interpretarea izolată a acestor texte de lege, ar fi fost întemeiată, totuși, odată cu votarea acestor două aliniate, propuse de guvern cu ocaziunea modificării din 1906 a unor dispozițiuni ale legei timbrului, pentru înlăturarea inconvenientelor ce prezintă anularea colilor timbrate, s'a propus și s'a votat la art. 52 un amendament sub forma unui aliniat, aliniatul final, după care, opozițiunile, apelurile, recursurile și cererile de revizuire, care nu vor fi timbrate sau vor purta un timbru mai scăzut și care vor fi fost primite din eroare de judecător, nu vor fi nule, dacă partea care le-a prezentat va satisface, chiar la prima zi de înfățișare, la plata amendei și la completarea timbrului cerut de lege;

Că, dar, prin acest aliniat necerându-se părții justificarea plății prin prezentarea recipisei administratorului financiar și nefăcându-se nici o deosebire între lipsa sau insuficiența timbrului fix și lipsa sau insuficiența taxelor speciale, anularea de coli timbrate pentru timbrarea actului și amenda se poate face de instanța judecătorească la prima zi de înfățișare;

Că, dar, în asemenea împrejurări, tribunalul nevoind a ține seamă de oferta de plată a amendei și coplețirea timbrului fix, făcută în instanță de recurenți, a violat citatul text de lege, cum și art. 52 legea timbrului, care prevede că apelurile nu vor fi nule când se vor fi făcut pe timbru insuficient, dacă se va satisface la ziua înfățișării plata amendei și completarea timbrului;

Că dar motivul fiind întemeiat, urmează a fi admis.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 12 Martie 1914

Președinta d-lui G. Tanoviceanu, prim-președinte

Rudolf Waldman cu M. Goldman

MORATORIU. — ACORDARE. — JENĂ COMERCIALĂ. — ÎNCETARE DE PLĂȚI. — ART. 834 ȘI 842 C. COM.

ÎNCETARE DE PLĂȚI. — STABILIREA EPOCEI. — MORATORIU. — ART. 834 ȘI 842 C. COM.

1° Cererea de moratoriu presupune că comerciantul nu mai poate face față angajamentelor sale,

și că prin urmare se găsește într'o încetare reală de plăți, astfel că nu se poate susține că prin acordarea moratoriului, justiția a recunoscut implicit că comerciantul se găsește numai în jenă iar nu și în încetare de plăți.

2° Incetarea plăților este o chestie de fapt care poate fi dedusă dintr'un complex de împrejurări a căror gravitate are a fi examinată de instanța chemată a statua asupra cererii de moratoriu, independent de împrejurarea că comerciantul formulând o astfel de cerere a recunoscut prin acest simplu fapt încetarea plăților sale.

No. 7. — S'a prezentat apelantul asistat de d-l avocat Emil Vulpe.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Rudolf Waldman contra sentinței comerciale a tribunalului Covurului, secțiunea II, No. 15 din 30 Ianuarie 1914, prin care s'a admis în parte opoziția făcută de numitul ca falit, și contestația făcută de M. Goldman ca creditor la setința declarativă de faliment sub No. 2 din 8 Ianuarie 1914 și s'a fixat epoca încetării plăților la 15 Noembrie 1912, data cererii primului morator ;

Având în vedere că motivele apelului sunt că rău tribunalul a fixat epoca încetării plăților la data cererii primului morator, că trebuia să o fixeze la 8 Ianuarie 1914, data sentinței declarative a falimentului, pentru că moratorul presupune numai o jenă momentană, iar nu o reală încetare de plăți, cu atât mai mult cu cât, deși a avut polițe protestate, le-a achitat în timpul moratoriului ; că dar urmează a se examina temeinicia acestui motiv ;

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 834 combinat cu 842 din codul comercial, un comerciant fie că o sentință de faliment a fost pronunțată în contra sa, fie înainte de a fi declarat, poate cere un moratoriu, adică suspendarea executării sentinței declarative sau suspendarea pe un timp determinat a urmărilor exercitate de creditorii săi și executarea falimentului, în cazul când va justifica cu probe valabile că *încetarea plăților* a fost consecința unor evenimente extraordinare și neprevăzute sau în alt mod scuzabile, și că activul patrimoniului său covâr-

șeste pasivul ; că din chiar termenii formali ai legii reese că cererea de morator presupune că comerciantul numai poate face față angajamentelor sale comerciale și că prin urmare se găsește în o reală încetare de plăți ; dar acest eveniment, care stabilește viața comerțului, se datorește unei cauze extraordinare, neprevăzute și neînălăturabile. Așa fiind, nu se poate susține că justiția acordând această ocrotire unui comerciant, a recunoscut sau a putut recunoaște în favoarea sa numai o jenă momentană, ci însăși încetarea efectivă a plăților ;

Având în vedere, pe de altă parte, că încetarea plăților e o chestie de fapt care poate fi dedusă dintr'un complex de împrejurări a căror gravitate are a fi examinată de instanța chemată a statua asupra cererii de morator, independent de împrejurarea că comerciantul formulând o asemenea cerere, a recunoscut prin acest simplu fapt încetarea plăților sale ; că, dar urmează a examina și în fapt situația apelantului, atât anterior cât și în momentul când a introdus succesiv prima sa cerere de moratoriu, cum și aceea de prelungirea moratorului acordat, din punctul de vedere al stabilirii exacte a epocii când a putut avea loc încetarea plăților sale ;

Că, din actele dela dosar, rezultă că apelantul introducând la 15 Noembrie 1912, prima sa cerere de morator, tribunalul prin jurnalul No. 7966 din 11 Decembrie 1912, a constatat că numitul avea o situație cu totul precară, un activ de 525.588 lei, 25 bani, față de un pasiv de 459.033 lei, totuși găsind scuzabilă starea de jenă financiară în care se găsea și care l-a silit să-și suspende plățile, a ordonat convocarea creditorilor și luând și avizul favorabil a 43 de creditori reprezentând creanțe în valoare de lei 158.109, tribunalul prin sentința No. 5 din 9 Ianuarie cor., i-a încuviințat apelantului moratoriul cerut, recunoscând astfel nevoința în care acesta se găsea de a-și achita pe creditorii săi, nevoință datorită unei cauze scuzabile, mărturisite de falit prin cererea sa de moratoriu și cari au avut de efect că o asemenea cerere să-i fie încuviințată.

La 6 Iulie 1913, apelantul cere o prelungire a moratorului, arătând că n'a putut achita în termenul de 6 luni, decât creanțe pentru suma de 98.973 lei, mai rămânându-i creditori neachitați pentru suma de 35.851 lei, tribunalul găsind și de astă dată ju-

stificate cauzele cari au pus în imposibilitate pe apelant de a-și achita datoriile sale, i-a acordat un al doilea moratoriu, obligându-l ca din 15 în 15 zile să prezinte tribunalului situațiuni de încasările făcute și plățile efectuate.

Având în vedere că, din situațiile prezentate de apelant la 6 Iulie 1913, 25 Iulie 1913, 10 August 1913, 26 August 1913, 10 Octombrie 1913, 28 Octombrie 1913, 10 Noembrie 1913 și 30 Decembrie 1913, se constată că plățile făcute de dânsul s'au mărginit în genere numai la acoperirea cheltuelilor necesare pentru conducerea magazinului, la plata oamenilor de serviciu și la cheltuelile casnice, neisbucind să achite decât un număr foarte redus și fără importanță din creanțele sale, că însuși apelantul fiind nevoit să recunoască că n'a putut achita în total, în timpul moratorului, decât suma de 210.000 lei, față de un pasiv în valoare de 458.000 lei, prin petiția din 8 Ianuarie 1914 a cerut declararea sa în faliment. Așa fiind, nu se poate susține că apelantul s'a aflat realmente în încetare de plăți la 8 Ianuarie 1914, când a cerut să fie declarat în faliment, ci acest eveniment s'a produs cu mult înainte, chiar la epoca când a introdus prima sa cerere de morator, când se constată în fapt că avea polițe protestate încă dela 11 Septembrie 1912) a se vedea referatul portăreilor și certificatul grefei tribunalului Covurlui, secția II, No. 2211 din 1914) și când prin introducerea unei asemenea cereri singur a recunoscut imposibilitatea în care se găsea spre a face față plăților sale. Această stare de lucruri a dăinuit și ulterior acestei date, în timpul moratorului, cu protesturi continue de polițe, fără ca apelantul să poată achita nici măcar jumătate din valoarea creanțelor datorite; iar asupra acestei stări n'a putut avea o influență faptul că polițele anterior protestate, care denotau neîndoios încetarea plăților, au fost achitate de falit în urma moratorului, ceea ce de altfel era chiar obligat s'o facă; deci, rezultă în chip învederat că dânsul se găsea într'o reală încetare de plăți, chiar la data de 15 Noembrie 1912, când a cerut primul morator, evidențiată fiind această dată prin stagnațiunea care a continuat și mai târziu să dăinuiască în mersul normal al afacerilor sale comerciale; că dar atât în dreptcât și în fapt, data încetării plă-

ților fiind bine fixată de tribunal la 15 Noembrie 1912, apelul urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Corneliu Botez, respinge apelul, etc.

Semnați: G. Tanoviceanu, N. Dimitrescu, C. Botez,
M. Patron, Al. Peretz.

JUDECĂTORIA OCOLULUI ZĂTRENI-VĂLCEA

Audiența dela 28 Martie 1914

Judecător C. S. Băllan

Dumitru Vlăduț și Ion Ilie Tărășincă inculpați

FURT. — TAINICE LUĂRI SĂVÂRSITE ÎNTRE FRAȚI. — IMPUNITATE. — COAUTORI. — PEDEPSIREA LOR. — COMPLICITATE. — ART. 307 SI 50 C. PENAL.

Dispozițiunile art. 307 cod. penal, după care tainicile luări urmate între frați și surori nu se socotesc ca furturi, fiind edictate numai în favoarea personală a acestora, nu se aplică și față de coautorii străini ai fraților sau surorilor, în deosebire de complicitii la un asemenea fapt cari, pentru a putea fi considerați culpabili de complicitate, trebuie ca faptul principal să constituie însuși o crimă sau delict.

Judecata,

Asupra prezentului-proces penal pentru faptul de furt de cai săvârșit de Dumitru Vlăduț Mihai, bănuț fiind că împreună cu Ion Ilie Tărășincă, ambi din comuna Văleni, au săvârșit furtul dela Ilie Vlăduț Mihai fratele celui întâi inculpat tot din aceeași comună;

Având în vedere actele din dosar, debaterile urmate și declarațiunile martorilor ascultați sub pres-tare de jurământ, din care se constată în fapt că inculpatul Dumitru Vlăduț Mihai, frate legitim cu reclaman-tul, drept răsbunare pentru că fratele său Ilie îl oprea de a-și vinde niște pământ de moștenire ce'l are dela părinți, s'a dus pe câmp unde păștea vitele reclamantului și-a furat doi cai, întovărășit fiind la săvârșirea faptului de un alt inculpat a că-rui indentitate nu s'a putut dovedi, cai pe care apoi i-a trecut în județul Gorj și de a căror urmă nu s'a mai putut da cu toate cercetările făcute;

Având în vedere că, ceea ce judecata urmează a cerceta în primul loc ca chestie de drept este: dacă

furturile între frați sunt sau nu apărute de pedeapsă, și apoi dacă coautorul fratelui care a furat dela un alt frate, se pedepsește sau nu.

1. In ce privește dacă furturile între frați sunt sau nu apărute de pedeapsă :

Având în vedere dispozițiunile art. 307 codul nostru penal care scutește de orice pedeapsă furturile comise între frați și surori, dispozițiune împrumutată de noul legiuitor ad litteram din vechiul nostru cod penal Știrbei din art. 313 — dispoziție care există și în dreptul roman ¹⁾ și despre care articolul corespunzător din codul penal francez nu vorbește nimic, fiind că acolo, la francezi, asemenea fapte de furt între frați, nu sunt apărute de pedeapsă, ci se pedepesc. (*Garraud*, V. 2112; *Blanche*, V. 498) ;

Având în vedere că motivele cari au determinat pe legiuitorul vechiu ca și pe cel actual a adopta asemenea soluție, nu au fost pornite din ideia de coproprietate de familie, care pare a rezulta din legea romană, ci, ceia ce a determinat pe legiuitor a prevedea în lege asemenea apărări de pedeapsă, au fost mai mult niște considerațiuni de respect față de familie în scopul de a înlătura scandalul unei urmăriri penale, care ar turbura liniștea familiilor (D. Alexandresco) ;

Având în vedere că, în ce privește caracterul juridic al acestei impunități penale stabilită de art. 307 cod. penal, unii autori văd în această impunitate o cauză de neculpabilitate, care ar face că delictul să nu aibă ființă ; — alții consideră calitatea de rudă sau afin în gradul prevăzut de lege ca o simplă scuză de natură a motiva o absolvire în caz de urmărire penală ; — alții, în fine, consideră această impunitate ca o fine de neprimire a acțiunii publice având un caracter personal (*Garraud*, *Tr. th. et pratique du droit pénal. fr. II, p. 715 și. V, 2108*) ;

Având în vedere că, în speță, se constată că inculpatul Dumitru Vlăduț Mihai a furat dela fratele său legitim Ilie Vl. Mihai o pereche de cai, fapt pe care însă codul nostru penal, prin art. 307, nu-l pedepsește, de oarece inculpatul este frate cu reclamantul și această legătură de rudenie fiind considerată de legiuitorul nostru penal ca o cauză de neculpabilitate,

aceasta face ca delictul să nu aibă ființă, iar inculpatul să fie achitat ;

2. In ce privește culpabilitatea coautorului Ion Ilie Tărășincă, împreună cu care se pretinde că inculpatul a săvârșit furtul de cai dela fratele său ;

Că, ceea ce judecata trebuie să rezolve ca chestiune de drept este : dacă sunt apărați sau nu de pedeapsă și coautorii cari au săvârșit furtul împreună cu una din persoanele prevăzute de art. 307 cod. penal ;

Având în vedere că, în această privință, în doctrină se susține că persoanele streine cari au cooperat la o sustracțiune comisă de o rudă în gradul prevăzut de art. 307 cod. penal trebuiesc a fi pedepsite, fie că au cooperat ca coautori, complici, tăinuitori sau agenți provocatori, aceasta pentru că dacă legea conferă unor rude sau afini o excepție peremptorie pentru a respinge orice urmărire penală, o asemenea excepție este personală rudelor prevăzute în art. 307 cod. penal, și are de scop a ocroti interese superioare de familie însă delictul există și imunitatea penală stabilită de art. 307 cod. penal, în materie de furt, nu poate fi întinsă la alte persoane cărorora nu li se pot aplica dispozițiile art. 307 cod. penal (D. Alexandresco, T. VII, p. 666 nota) ;

Având în vedere că și jurisprudența Inaltei noastre Curți de casație este în acelaș sens, anume că dispozițiile art. 307 cod. penal, care nu socotește ca furturi tainicele luări urmate de către frați și surori între dânșii, sunt personale numai fraților și surorilor, spre deosebire de cazul când furtul s'a săvârșit cu complici (Cas. II, dec. No. 2916 din 1911), prin urmare, ceilalți coautori nu pot beneficia de acele dispoziții create numai în vederea persoanelor anume arătate (Cas. II, dec. No. 82 din 16 Ianuarie 1912) :

Având în vedere însă, că, în speță, în ce privește pe inculpatul Ion Ilie Tărășincă, bănuț a fi coautor al furtului de cai, deși legea penală l-ar pedepsi, dacă s'ar dovedi cu ceva culpabilitatea sa, însă, din desbateri, actele dela dosar și depozițiile martorilor ascultați sub prestare de jurământ, negăsindu-se nici o probă de culpabilitatea sa, și acest inculpat urmează a fi achitat.

Pentru aceste motive, achită, etc.

Semnat : C. S. Băllan.

1. *De obfig. que ex delicto nascuntur*, § 12 și L. L. 16, 17 Pr., Dig; *De furtis*, 47, 2.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN LYON

Audiența dela 27 Iunie 1913

OBLIGAȚIUNE. — CAUZĂ ILICITĂ. — VIVISECTIUNE. — EXPERIENȚE.
ART. 1183 C. CIV. FR. (ART. 968 C. CIV. ROM.).

Convențiunea care are de obiect experimentarea unor operațiuni de vivisecțiune asupra unei femei în vârstă, urmează a fi considerată ca având o cauză ilicită și contrară bunelor moravuri, atunci când, pentru lăcomia unui câștig neînsemnat, femeia s'a decis să trafice cu corpul ei și să-l facă a servi la experiențe inutile, dacă nu chiar periculoase pentru dânsa, experiențe întreprinse numai într'un scop de speculă din partea autorului lor, și în vedere de a demonstra eficacitatea unei metode de chirurgie estetică, destinată a da piepturilor slăbite de vârstă formele tinereței.

(*Bulletin des sommaires*, 1914. 2. 3).

Observațiune. — Această decizie este aplicațiunea pură și simplă a art. 968 c. civ., făcută de judecători, după circumstanțele cauzei, în exercițiul puterii de apreciere ce le aparține în această materie. V. Cas. fr. 5 August 1903 (S. și P. 1904. 1. 283); D. Alexandresco, t. 5, p. 135.

S. R.

CURTEA DE CASAȚIE DIN FLORENȚA

LOCAȚIUNE. — VÂNZAREA SAU ÎNCHIRIEREA IMOBILULUI ÎNCHIRIAT
ALTUIA. — REPARAȚII. — DREPTUL LOCATORULUI DE A VIZITA IMOBILUL ÎNCHIRIAT.

Locatorul poate, în vederea vânzării imobilului închiriat, să-l facă a fi vizitat de către acei care ar dori să-l cumpere.

Aceste vizite vor trebui însă să aibă loc în zile și la ore determinate, spre a nu supăra pe locatar. Ele vor fi scurte și vor fi precedate de un aviz trimes acestuia din urmă. În caz de dificultăți, zilele și orele la care aceste vizite vor putea să aibă loc, vor fi determinate printr'o hotărâre judecătorească.

Locatorul poate de asemenea, câtva timp înainte de expirarea contractului, să facă ca imobilul să fie vizitat de acei doritori de a-l închiria.

În fine, locatorul poate, prin el însuși sau prin oamenii săi, să viziteze imobilul închiriat, pentru a constata reparațiile ce el necesitează, sau pen-

tru a se asigura dacă locatarul are mobile suficiente pentru garantarea plăței chiriei.

(Din Sirey, 1910. 4. p. 8).

Observațiune. — Toate punctele din deciziunea al cărei sumar s'a reprodus mai sus sunt admise atât de doctrină cât și de jurisprudență. A se vedea D. Alexandresco, tom. IX, p. 108, *ad notam* și autoritățile citate acolo.

Nu mai încape de asemenea, după părerea noastră, nici o îndoială că locatorul poate să pue pe zidurile exterioare ale imobilului anunțuri tipărite sau scrise de mână, care vestesc că imobilul este de închiriat, căci altfel dreptul ce se recunoaște terțiilor de a vizita imobilul, la sfârșitul contractului, ar fi iluzoriu. V. D. Alexandresco, op. și *loco cit.* *Contrà*: Guillouard, *Louage*, I, 143; C. Paris, Sirey, 52. 2. 531; Sirey, 57. 2. 500.

Pereții exteriori, ca și cei interiori, fiind însă un accesoriu al imobilului închiriat, locatarul, iar nu locatorul va putea, în timpul contractului și în lipsa unei convenții contrare, să concedeze dreptul de a lipi afișe-reclame pe pereții externi ai imobilului. Vezi în acest sens, Trib. Rocroy, *Pand. Périod.* 1907. 2. 148 și alte autorități *pro* și *contra*, citate de D. Alexandresco, op. și *loco cit.*

S. R.

PARERI ȘI DISCUȚUNI

Locațiune. — Obligațiunea locatarului — Forță majoră. — Decizia Curței de apel din București, din 26 Februarie 1914, publicată în *Dreptul* No. 23 din 1914.

Pentru a nu vorbi de un lucru poate necunoscut cititorilor, voi face mai întâi un rezumat al afacerii judecată prin decizia sus menționată.

Printr'o convenție încheiată în Maiu 1913, d-l dr. S. a închiriat d-lui T. I., etagiul al II-lea al villei sale din Sinaia, Str. Cuza-Vodă No. 11, pentru termenul dela 1 Iunie până la Octombrie 1913.

Isbucind războiul româno-bulgar, locatarul a fost mobilizat, ceiace i-a făcut imposibilă folosința apartamentului închiriat și atunci a anunțat pe proprietar de a dispune de apartament, cum va crede de cuvință.

Cum eră foarte natural, locatorul, n'a găsit acest

lucru suficient pentru a deslegă pe co-contractantul său de obligația de care eră ținut : de a plăti prețul chiriei.

Acelaș lucru l-a decis și tribunalul Prahova, secția III-a, prin sentința No. 35 din 1913.

Contra acestei sentințe, locatarul a făcut apel, care a fost admis de Curtea de apel din București.

Admiterea apelului este bazată pe următoarele considerente :

a) Că, într'o convențiune, în principiu debitorul este obligat a executa îndatoririle sale, afară numai dacă din cauză de forță majoră sau caz fortuit, a fost împiedicat de a-și executa prestațiunea sa ;

b) Că, determinarea cazurilor de forță majoră este o chestiune de fapt lăsată la aprecierea instanțelor de fond și că războiul trebuie considerat ca un caz de forță majoră ;

c) Că, aceste principii se aplică și în contractele de locațiune ;

d) Și că războiul româno-bulgar survenind în timpul epocii pentru care a fost făcută, închirierea apartamentului, și locatarul justificând că cauza neexecutării obligației sale este datorită forței majore, urmează a fi apărat de obligația sa..., etc.

Sunt de acord în privința primelor trei puncte, cred însă că în ce privește punctul al patrulea (d), Curtea a făcut o greșită aplicare a legii.

Legea dispensează pe un contractant de obligația sa când survine un caz fortuit sau de forță majoră, cu condiția ca acest fapt fortuit să facă imposibilă executarea obligației contractate. Legea însă nu se interesează dacă acest caz face imposibilă și îndeplinirea *motivelor* care au determinat pe părți să contracteze.

În cazul nostru, care sunt obligațiile celor două părți? Proprietarul s'a obligat a pune la dispoziția locatarului, în stare de a fi locuit, etajul al II-lea al vilei sale; în schimbul acestei obligații, închirietorul s'a obligat a-i plăti cutare sumă ¹⁾. Locatarului îi sunt indifferente motivele pentru care locatarul a voit să aibă la dispoziția sa apartamentul ²⁾; că a voit să stea tot timpul în el, sau să vină din când

1) Planiol t. II No. 1033 : «... cauza obligației unei părți, în contractele synallagmatice, este obligația celeilalte părți. Baudry et Barde, *Lts obligations* No. 317.

2) Planiol t. II No. 1034. Baudry et Barde t. I No. 71⁵.

în când, sau să-l ofere alt-cuiva, sau pentru singura dorință de a avea la dispoziție un apartament la Sinaia, aceste toate sunt *motive*, care interesează numai pe locatar și de care locatarul nu este dator să se intereseze.

Curtea spune : „locatarul, justificând că cauza neexecutării obligației sale este datorită forței majore, urmează a fi apărat de obligația sa...“. Dar am văzut că obligația locatarului constă a plăti suma de... prețul chiriei, în schimbul obligației locatarului de a-i pune apartamentul la dispoziție. Din fraza citată mai sus ar rezulta că obligația locatarului eră de a se folosi de imobil, ceiace ar fi inadmisibil.

Chestiunea s'ar mai putea discuta însă din punct de vedere al resilierii : dacă locatarul ar avea un motiv legal de resiliere : însă nici în acest caz nu se poate admite pretențiunea locatarului, de oarece nicăeri legea nu stabilește că un contract, fie chiar de locațiune, poate fi resiliat când o parte, după ce cealaltă și-a executat obligația sa, nu poate a se mai folosi așa cum dorea de lucrul care formă obiectul obligației.

Mai mult încă, chiar în caz de moarte a locatarului, care putem spune că constituie cazul de forță majoră cel mai puternic, legea decide prin art. 1440 cod. civil, că contractul de locațiune nu se desființează. Și cu toate acestea este neîndoelnic faptul, că în acest caz locatarul este pus cu totul în imposibilitate de a se mai folosi de obiectul închiriat.

Paris, 15 Aprilie 1914.

E. Siefert.

BIBLIOGRAFIE

Studiu comparativ de drept penal prusian și român de d-l *P. Dimitrescu*, judecător al ocolului Adjudul-Nou, Putna. 1914. Tipografia «Aurora», Focșani.

Această lucrare nu este lipsită de interes, pentrucă ea ne înfățișează un studiu comparativ de drept penal asupra unor materii pe care legiuitorul nostru le-a împrumutat din vechea legislație penală prusiană.

Prima fasciculă apărută cuprinde axamenul doctrinal și comparativ al *furtului* în ambele legislații, precum și jurisprudența prusiană la articolele din codul penal român luate din codul prusian.

În curând va apare fascicula II, tratând despre : *tâl-hărie, distrugere și degradare, înșelăciune sau ex-crocherie*.